



Pestprotocol



Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Inleiding	2
Stellingname:	2
Wat is plagen, wat is pesten en wat is het verschil	3
<i>Plagen:</i>	3
<i>Pesten:</i>	3
Visie school: hoe gaan we met elkaar om	4
De Kanjerafspraken.....	6
Preventie.....	7
Grensstellend: Wat doet de Binnendijk aan pestgedrag	7
Wanneer er toch sprake lijkt te zijn van pestgedrag	7
Stappenplan:.....	8
<i>Stap 1 Afzonderlijk gesprek</i>	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
<i>Stap 2 Gezamenlijk gesprek</i>	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
<i>Stap 3 Terugkoppeling ouders</i>	10
<i>Stap 4 Gezamenlijk gesprek – stand van zaken 1</i>	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
<i>Stap 5 Gezamenlijk gesprek – stand van zaken 2</i>	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
<i>Stap 6 Gesprek alle ouders</i>	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
<i>Stap 7 Plaatsing andere groep.....</i>	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
<i>Stap 8 Schorsing.....</i>	10
<i>Stap 9 Definitieve schorsing.....</i>	10
Pesten van een leerling buiten de eigen klas.....	11
Onwillige ouders en leerling	11
Digitaal pesten en pesten buiten schooltijd	12
Bijlage 1: Wat wordt van u als ouder verwacht	13
Bijlage 2: Adviezen aan de ouders van onze school.....	14
• <i>Hoe herken je kinderen die worden gepest?.....</i>	14
• <i>Ouders van gepeste kinderen:</i>	14
• <i>Ouders van pesters:</i>	14
• <i>Alle andere ouders:</i>	15
• <i>Wat te doen als u er niet uitkomt met de leerkracht.....</i>	15
Bijlage 3: Tips voor ouders omtrent digitaal pesten	17

Inleiding

Pesten is van alle tijden. Ook op de Binnendijk komt pesten, helaas, voor.

In dit pestprotocol worden regels aangegeven, gebaseerd op de Kanjertraining, wat er wel en niet toelaatbaar is.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Met een pestprotocol kan de Binnendijk, samen met de leerlingen en ouders een positieve en effectieve bijdrage leveren aan het voorkomen en bestrijden van pestgedrag.

Stellingname:

“Pesten wordt op de Binnendijk niet getolereerd!”

Wat is plagen, wat is pesten en wat is het verschil

Vaak vertellen kinderen dat ze op school geplaagd worden, terwijl er eigenlijk sprake is van pesten en soms ook andersom. Ook komt het voor dat ouders en school van mening verschillen of er sprake is van pesten of niet. Daarom eerst hieronder de verschillen:

Plagen:

- Duurt niet voort, maar komt af en toe voor;
- Er is geen sprake van een machtsverschil, want het gaat heen en weer tussen kinderen;
- Degene die geplaagd wordt, kan makkelijk iets terugzeggen;
- Het verbetert de relatie tussen kinderen.

Pesten:

- Herhaalt zich en blijft voortduren;
- Er is sprake van een machtsverschil. De pester/meelopers staan boven het slachtoffer;
- Het kind dat gepest wordt kan of durft niets terug te doen;
- De relatie tussen kinderen in een klas verslechtert.

Dit zijn de belangrijkste verschillen. Toch kun je nog steeds discussie krijgen of er sprake is van plagen of pesten (=interpretatieverschil), omdat sommige mensen zullen zeggen dat het slachtoffer gewoon wat terug moet doen/zeggen en er dan geen probleem is.

De Binnendijk vindt dat er sprake is van pesten als het kind er volgens eigen zeggen last van heeft. Het is belangrijk om dan te handelen, omdat het kind als het hetgeen gebeurt, ervaart als pesten, ook de gevolgen zal gaan ondervinden, vaak zowel fysiek als psychisch.



Visie school: Hoe gaan we met elkaar om

Veel ouders verlangen van de school dat “het kwaad” (de pester) moet worden bestreden, en dat “het goede” moet worden beschermd. De school kiest er echter niet voor kinderen te beoordelen als behorend bij “goed of kwaad”.

Ieder mens maakt wel eens fouten. De weg van de mens, en de weg van het kind in het bijzonder, gaat met vallen en opstaan. Kinderen hebben het recht daarin te worden opgevoed en te begeleid. Ouders hebben die opvoedingsplicht evenals leerkrachten.

In gesprek met kinderen (en ouders) wordt de voorwaarde gehanteerd dat (nagenoeg) alles mag, zolang Anderen zich goed voelen bij jouw gedrag.

De Anderen zijn:

- de leerlingen op school;
- de leerkracht;
- jouw ouders, die trots op je zullen zijn als ze het hele verhaal horen en niet toevallig het belangrijkste stukje even niet;
- derden; zoals andere ouders en mensen in de buurt.



De school staat niet toe dat een leerling (of een ouder) mag doen en laten wat het wil als dat ten koste gaat van hem-haarzelf en de Anderen. De grens die de school hierin hanteert zijn normale fatsoensregels. De basisprincipes ervan zijn vastgelegd in de Nederlandse grondwet.



In de maatschappij, en ook op school is het noodzakelijk dat je elkaar leert te respecteren. De school zal daarom kwaadsprekerij tegen gaan (ook van ouders) en daarnaast duidelijk maken dat er geen enkele reden is om een klasgenoot te bedreigen.

Er is geen enkele reden om een ander het leven zuur te maken. Daarmee ben ik het eens, maar in mijn geval is het anders want...		
Ik heb een stoornis, dus mag het.	<input type="radio"/> Mee eens	<input type="radio"/> Niet mee eens
Ik ben speciaal, dus mag het.	<input type="radio"/> Mee eens	<input type="radio"/> Niet mee eens
mijn ouders zijn gescheiden, dus mag het.	<input type="radio"/> Mee eens	<input type="radio"/> Niet mee eens
Ik word niet begrepen, dus mag het.	<input type="radio"/> Mee eens	<input type="radio"/> Niet mee eens
Ik heb een geloof, dus mag het.	<input type="radio"/> Mee eens	<input type="radio"/> Niet mee eens
Ik heb slechte cijfers, dus mag het.	<input type="radio"/> Mee eens	<input type="radio"/> Niet mee eens
Ik ben nu eenmaal zo, dus mag het.	<input type="radio"/> Mee eens	<input type="radio"/> Niet mee eens
Ik heb nog een andere mening. Ik vind dat je een ander mag bedreigen, vernederen, lastig vallen, bestelen, beledigen als...		



De Kanjerafspraken

De school streeft een positieve, opbouwende sfeer na op school en doet dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de Kanjerafspraken anderzijds.

De uitgangspunten van de Kanjerafspraken zijn in de methodiek van de Kanjertraining terug te lezen. Informatie hierover is op te vragen bij de leerkrachten.

Kanjerafspraken:

- **We vertrouwen elkaar;**
- **We helpen elkaar;**
- **Niemand speelt de baas;**
- **Niemand lacht uit;**
- **Niemand is of blijft zielig.**

De school zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar, en ben of blijf je niet zielig.

Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school "de baas/ het gezag" en de ouders zijn dat thuis.

Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zoveel mogelijk) recht doet, en borgt gemaakte afspraken. Een oplossingsgerichte aanpak is daarmee te onderscheiden van een wraakgerichte aanpak (vormen van bedreiging) of een zeurgerichte aanpak (directe en indirecte kwaadsprekerij).



Preventie

Met behulp van de Kanjertraining doet de school aan preventie.

Kernpunten in de aanpak:

1. De Kanjerafspraken zijn zichtbaar in de gangen en klassen en worden door alle leerkrachten structureel onder de aandacht gebracht;
2. Denk goed over jezelf en de Ander;
3. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de Ander, bij voorkeur met je ouders;
4. Denk oplossingsgericht;
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt;
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil;
 - 6.1 Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
 - 6.2 Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook "de eigen gang" mag gaan.
7. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling);
8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

Grenstellend: Wat doet de Binnendijk aan pestgedrag

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. Dat is niet erg. Het zijn leermomenten.

"Hoe ga je het de volgende keer doen!?"

"Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade!?"

"Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar!?"

Wanneer er toch sprake lijkt te zijn van pestgedrag

Wij onderscheiden als school dan drie vormen van gedrag:

1. Er is onvermogen bij de leerling (Stappenplan volgen)
2. Er is onwil bij de leerling (zie: Onwillige ouders en leerling)
3. Er is onwil bij de ouders (zie: Onwillige ouders en leerling)

Stappenplan

Iedere melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd. Op het moment dat een leerling, een ouder of een leerkracht melding maakt van pestgedrag worden onderstaande stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen en zijn verbonden aan de kernwaarden van de Kanjertraining. Wanneer het stappenplan in werking treedt, worden per stap aantekeningen gemaakt in Dotcom.

Controle

*De gepeste leerling heeft een **onveilig gevoel**. Je voelt je als mens onveilig wanneer je **langdurig geen controle** hebt over een situatie. Heel belangrijk is dat tijdens het uitvoeren van dit stappenplan (de interventies) de leerkracht transparant is voor het gepeste kind en mogelijk zijn ouders; wat gaat de leerkracht voor interventies plegen. Dit moet ervoor zorgen dat het gepeste kind controle houdt over de situatie. Wordt hier onzorgvuldig mee omgegaan, dan zou dit er toe kunnen leiden dat het gepeste kind in het vervolg zijn mond zal houden.*

Stap 1 Afzonderlijk gesprek

De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de pester en de gepeste. Er wordt een analyse gemaakt en de ernst van de situatie wordt ingeschat. Indien nodig wordt het team op de hoogte gesteld.

Stap 2 Gezamenlijk gesprek

De leerkracht voert een oplossingsgericht gesprek met de pester en de gepeste. Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. Er worden concrete afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan/te stoppen. Gedurende 1 week krijgt de pester de opdracht om samen met een medeleerling de gepeste een fijn gevoel te geven. Of dit gelukt is wordt gecheckt bij stap 4. Er zal benadrukt worden dat alle kinderen zich veilig moeten voelen op school. Het melden van pesten is geen klikken. Angst om zaken te melden zal moeten worden weggenomen.

Stap 3 Terugkoppeling ouders

Indien ouders een melding van pestgedrag doen, dan wordt dit teruggekoppeld naar de ouders van de pester en gepeste. Dit protocol wordt met betrokken ouders besproken. Er wordt afgesproken dat er na stap 4 telefonisch contact opgenomen zal worden. Indien nodig wordt er een (nieuwe) afspraak op school gemaakt.

Stap 3 zal ook worden genomen als de leerkracht de situatie als 'ernstig' inschat, zonder dat ouders melding hebben gemaakt.

Stap 4 Gezamenlijk gesprek – stand van zaken 1

Gesprek met pester en gepeste (gezamenlijk/afzonderlijk). Is het gelukt om de afspraken na te komen? Zo ja: afspraken handhaven/bijstellen en een volgend gesprek over twee weken.

Zo nee: analyse opstellen, waardoor het is misgegaan.

Leerkracht overlegt met gedragspecialist. Er wordt samen een actieplan opgesteld voor de komende twee weken. Het team wordt hiervan op de hoogte gebracht.

Dit wordt met de ouders schriftelijk gecommuniceerd middels een brief, welke ondertekend moet worden. Deze brief wordt in de zorgmap bewaard.

Standpunt Binnendijk: Ouders kunnen tijdens deze stap echt het verschil maken bij hun kind

1. *Pester: Ouders hebben een hele grote invloed op het kind mocht er mogelijk toch sprake zijn van onwil!*
2. *Gepeste: Wij huldigen op de Binnendijk het principe: Niemand is zelig! Onderschrijf dit als ouder naar uw kind. Dat wil niet zeggen dat het kind er geen rotgevoel over mag hebben.*

Het wel of niet op de hoogte brengen van de ouders is een afweging die de leerkracht afhankelijk van een aantal factoren maakt.

Factoren kunnen zijn: De ernst van het pesten, de leeftijd van het kind, de wijze waarop het pesten is of wordt beëindigd, het onvermogen van de pester cq de gepeste (heeft hij/zij extra hulp of begeleiding nodig (bv. GGZ of de SOVA-training Rots & Water)

Stap 5 Gezamenlijk gesprek – stand van zaken 2

Na twee weken opnieuw een gesprek tussen leerkracht en leerlingen. Verslag wordt uitgebracht aan gedragsspecialist. Zijn de effecten positief: dan langzamerhand afbouwen en actieplan afronden. Met ouders wordt een afrondend gesprek gevoerd, met als doel in goede harmonie uit elkaar te gaan. Hierbij zijn de gesprekstechnieken van de leerkracht essentieel.

Zo niet: samen een nieuw actieplan opstellen, mogelijk externe deskundigheid inschakelen .

Het actieplan is gericht op de groepen:

1. De pester;
2. De gepeste;
3. (De “zwijgende” groep, zie stap 6)

Eventueel kan er besloten worden om stap 6 te ondernemen:

Stap 6 Gesprek met alle ouders

Gesprek met alle betrokken ouders over het pestprobleem in de groep. Dit met name als er sprake is van een **grote zwijgende groep** onder de klasgenoten die niet op het pestgedrag reageert of durft te reageren. Dit gesprek wordt geleid door een directielid of intern begeleider. De leerkracht(en) van de groep zijn op deze avond aanwezig. Doel: informatieverstrekking en wat kunnen ouders doen om het gedrag te beïnvloeden? Er zal ook gestimuleerd worden dat ouders onderling contact zoeken.

In het uiterste geval kunnen, in goed overleg met alle partijen (leerkracht, team, ouders, ib-er en directie), nog twee stappen gezet worden:

Stap 7 Plaatsing andere groep

De school kan er voor kiezen een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen.

Doel:

1. **Ruimte bieden om te leren omgaan met het onvermogen;**
2. **Het ombuigen van onwil bij de leerling.**

Voor de pester geldt dat dit in een groep is één á twee groepen hoger dan de eigen groep.

Voor leerlingen uit groep 8 geldt dat hij buiten de groep werkt. Dit kan zijn afzonderlijk in een andere groep of onder toezicht van b.v. een ambulante leerkracht.

Wanneer de pester in een andere groep wordt geplaatst, dan heeft de leerling aanvankelijk alleen contact met de leerkracht als het zich positief gedraagt. Negatief gedrag wordt genegeerd door leerkracht en nieuwe klasgenoten.

Als de leerling zich heeft aangepast, dan mogen de nieuwe groepsleden contact met de leerling onderhouden zolang het zich positief opstelt.

Begrijpt de leerling dat het zich moet houden aan de gedragsregels van de school, dan kan het worden teruggeplaatst naar de eigen groep.

Stap 8 Schorsing

Deze stap is het gevolg van maatwerk en kan dus niet automatisch worden gezet.

De pester wordt geschorst voor maximaal vijf dagen.

In deze dagen wordt overwogen of de leerling kan worden teruggeplaatst in de eigen klas.

Terugplaatsing is afhankelijk van het idee dat de ouders en het geschorste kind erop nahouden namelijk: ik heb het recht mij te misdragen óf wij willen ons houden aan de gedragsregels van de school.

Samengaan met deze maatregelen wordt ouders geadviseerd contact op te nemen met een externe instantie die het kind hulp kan bieden (bijv. GGZ of SOVA-training Rots&Water).

Het afwijzen van adviezen en het niet willen meedenken aan een positieve oplossing interpreteert de school als een vorm van pedagogische verwaarlozing. De school zal dan overgaan tot een melding bij het Algemeen Meldpunt van Kindermishandeling (AMK).

Stap 9 Definitieve schorsing

Mocht een schorsing meerdere keren noodzakelijk zijn en een kind blijft zich misdragen en de ouders hebben hier geen probleem mee, dan volgt een definitieve schorsing.

(Zie: Protocol CPOW "Schorsen en verwijderen")

Argumenten hiervoor:

1. De school is primair een leerinstelling. De school beschermt het leerproces tegen kinderen en ouders die het leerproces ernstig belemmeren.
2. De school beschermt de leerlingen en de leerkrachten tegen grensoverschrijdend gedrag van een enkele medeleerling en/of een enkele ouder.

Pesten van een leerling buiten de eigen klas

Wanneer dit voorkomt wordt het stappenplan doorlopen van stap 1 t/m 5.

Mocht het pesten doorgaan, dan neemt de pester niet meer deel aan situaties/activiteiten waar de gepeste ook aan deelneemt. Het zal tijdens die momenten in een andere groep geplaatst worden (zie stap 7) of onder toezicht gesteld worden van een ambulante leerkracht.

Hierna volgen bij aanblijvend pestgedrag stap 8 en/of 9.

Onwillige ouders en leerling

Het doet zich een enkele keer voor dat een leerling zich wenst te misdragen en/of vindt daartoe het recht te hebben.

“Ik zit er niet mee.”

“Het is niet mijn probleem.”

“Nou en..., moet ik weten.”

“Ik doe het de volgende keer weer.”

In dat geval wordt zo spoedig mogelijk contact opgenomen met de ouder. Zolang de ouder niet is te bereiken en/of niet op school is verschenen, wordt deze leerling uit de groep geplaatst. De groep wordt beschermd tegen deze leerling. Volgens **stap 7**.

Het gesprek met de ouder wordt probleemoplossend gevoerd. En voldoet aan de criteria zoals eerder in dit stuk beschreven. Als de ouder van mening is dat hun kind zich mag misdragen:

“Het komt door de invaller, die kan niet lesgeven.”

“Dat kind misdraagt zich al tijden tegen mijn kind, dus ja het mag.”

dan wordt de leerling geschorst tot vijf dagen.

Er wordt dus direct overgegaan tot **stap 8**.

De gewonnen informatie en afspraken worden als verslaglegging genoteerd in het leerlingvolgsysteem (Dotcom).

Digitaal pesten en pesten buiten schooltijd

Belangrijk is om in te zien dat digitaal pesten in eerste instantie een vorm van pesten is. Het pestprotocol is dus ook hier van toepassing, er zijn echter wel een aantal punten waarop digitaal pesten verschilt van traditionele vormen van pesten.

Als het digitale pestgedrag zich **op school** afspeelt, is het gebruikelijk dat de school de verantwoording op zich neemt om naar een oplossing te zoeken.

De verantwoordelijkheid ligt dan bij school.

Een belangrijk verschil met traditioneel pesten is dat digitaal pesten veelal gebeurt **buiten schooltijd**. Na schooltijd hebben de kinderen via de computer of mobiele telefoon veelvuldig contact met klasgenoten. Dit gebeurt meestal vanuit hun eigen huis of bij vriendjes.

De verantwoordelijkheid ligt dan bij ouders.

Op school kan er ook een conflict ontstaan zijn dat (digitaal) pestgedrag buiten school tot gevolg heeft.

De school neemt dan zijn verantwoordelijkheid voor het conflict op school.

De ouders zijn verantwoordelijk voor de aanpak van het digitale pesten en het pesten buiten schooltijd.

Wanneer kinderen elkaar pesten via de social media handelt de Binnendijk volgens de volgende principes:

1. Wanneer het duidelijk is dat het digitale pesten op school heeft plaatsgevonden dan handelt de leerkracht volgens het **stappenplan**.
2. Wanneer het duidelijk is dat het pesten buiten schooltijd heeft plaatsgevonden, stelt de leerkracht zich onafhankelijk op. In eerste instantie is het de verantwoordelijkheid van de ouders om het aan te pakken. Ouders zullen dan onderling contact moeten opnemen met elkaar.
3. Wordt de leerkracht in vertrouwen genomen door ouders en/of leerling, dan is de leerkracht bereid te helpen. Raadzaam is om de "kwelijke" berichten die via de social media zijn verstuurd printen / te bewaren.
De leerkracht kan aanbieden het gesprek met de ouders van de pester op school te laten plaatsvinden. In dit gesprek worden deze ouders geconfronteerd met de "kwelijke berichten" die zijn verstuurd. De leerkracht neemt de rol van onafhankelijke partij aan. Waarin hij wel zijn afkeuring laat blijken over "kwelijke" berichten via social media.
4. De leerkracht gaat over tot handelen, wanneer hij merkt dat het leerproces van de leerling wordt belemmerd.
5. Een conflict wordt bij voorkeur **niét** digitaal opgelost.



Bijlage 1: Wat wordt van u als ouder verwacht

Van de ouders wordt verwacht dat ze zich aan de volgende vuistregels houden:

1. U oefent zich in zelfbeheersing. Dat betekent dat u het recht niet heeft andermans kind, een andere ouder of een leerkracht verbaal of fysiek te overdonderen / aan te vallen. Het wordt helemaal een drama als u zich misdraagt in aanwezigheid van andere kinderen.
2. U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind. Dat doet de school ook over u en uw kind. Kunt u dat niet, dan houdt u uw mond. Meent u toch het recht te hebben kwaad te spreken op basis van vermeend onrecht dat u is aangedaan, dan bent u waarschijnlijk de oorzaak van alle emotionele opwinding.
3. Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de school. Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor de andere kinderen. De school is hierin uw medestander.
4. Als ouder kent u het verschil tussen overleg waarin zorg wordt gedeeld / een oplossing wordt gezocht, en kwaadsprekerij / achterklap.



Bijlage 2: Adviezen aan de ouders van onze school

- **Hoe herken je kinderen die worden gepest?**
 - a. Trekken zich meer terug dan normaal;
 - b. Schoolprestaties die achteruit gaan;
 - c. Fysieke klachten;
 - d. Slecht slapen;
 - e. Spullen die regelmatig kwijt of stuk zijn;
 - f. Het weer naar school gebracht of opgehaald willen worden;
 - g. Niet meer naar school toe willen;
 - h. Kneuzingen, verwondingen of kapotte kleren.

- **Ouders van gepeste kinderen:**
 - a. Ouders van gepeste kinderen ervaren vaak een gevoel van pijn en onmacht. Wanneer u de situatie met de leerkracht bespreekt is er ruimte voor dit gevoel. Het gevoel van pijn en onmacht dat u ervaart daar heeft uw kind echter geen baat bij!
 - b. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
 - c. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
 - d. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
 - e. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
 - f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
 - g. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
 - h. Meld pesten van en door wie dan ook altijd.

- **Ouders van pesters:**
 - a. Neem het probleem van uw kind serieus.
 - b. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
 - c. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
 - d. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
 - e. Besteed extra aandacht aan uw kind.
 - f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
 - g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
 - h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

- **Alle andere ouders:**
 - a. Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
 - b. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
 - c. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
 - d. Geef zelf het goede voorbeeld.
 - e. Leer uw kind voor anderen op te komen.
 - f. Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
 - g. Meld pesten van en door wie dan ook altijd.

- **Wat te doen als u er niet uitkomt met de leerkracht**

De eerste stap die u dan dient te nemen is contact zoeken met de directie.

Mocht u er met de directie ook niet uitkomen kunt u zich wenden tot de interne contactpersonen op onze school.

Die kunnen bemiddelen bij klachten van leerlingen en ouders over het pestbeleid op school.

Ook kunnen zij u doorverwijzen naar een externe vertrouwenspersoon en/of de Klachtencommissie.

Voor verdere informatie hierover kunt u de schoolgids raadplegen die in onze schoolgids op onze website staat: www.debinnendijk.nl



Bijlage 3: Tips voor ouders omtrent digitaal pesten

- a. Laat een kind nooit alleen met een computer, zorg dat je je kind kunt zien als hij achter de computer zit.
- b. Praat geregeld met uw kinderen over wat ze online doen en met wie ze praten en toon interesse als je kind iets wil vertellen of laten zien.
- c. Surf regelmatig samen met uw kind. Neem de tijd om te zien wat uw kind op het internet doet, wat zijn of haar interesses zijn en leer zelf ook werken met de programma's die uw kind gebruikt.
- d. Maak duidelijke afspraken met uw kind over het internetgebruik zoals de tijd die online wordt doorgebracht.
- e. Help uw kind een nickname of e-mailadres te kiezen waaruit geen persoonlijke informatie kan worden afgeleid. Voorkom vooral suggestieve namen zoals 'lovelygirl'.
- f. Instrueer kinderen om geen persoonlijke gegevens aan onbekenden te geven (adres, telefoonnummer, bankrekeningnummer, etc.).
- g. Maak uw kind duidelijk dat de virtuele wereld een schijnwereld is. Wat gepresenteerd wordt als echt kan een verzinsel zijn.
- h. Bij jonge kinderen is het nuttig om af en toe de 'history' van de browser te bekijken. Hier kunt u zien waar ze geweest zijn. Instrueer tieners dat de history niet gewist mag worden.
- i. Zorg dat er een goede virusscanner op uw pc staat en ververs regelmatig de bijbehorende database van bekende virussen. Vraag uw kinderen het u te melden wanneer de pc 'raar' doet.